

Sant Joan

Febrer i Març 2008

Revista Mensual

ESPECIAL

CARNAVAL 1990

SANT JOAN

REVISTA SANT JOAN

Nº

EDITA: Centre Cultural de Sant Joan.

PRESIDENT. Nino Company Perez.

ADREÇA: Bellavista,13

DEPOSIT LEGAL. 2-1.979.

IMPRIMEIX EDICION MANACOR

Carretera de Palma-Arta

Telf. 552408 Manacor.

EQUIP DE REDACCIO

DIRECCIO. Nino Company Perez.

REDACTORS. Col.lectiu "el Redactors"

MONTATGE. Els mateixos.

SUMARI.

.Sant Joan.
.Editorial.
.De per la Vila.
.Ajuntament.
.Bases Certamen poetic.
.Opinió.
.Varis.
.Esports.Voleibol.
.Varis.
.Entrevista (Assistent Social)
.La Llengua.
Col.laboració.
.Damunt Damunt.
.Reportatge.
.Aquest Poble, Testament de la Sardina
.Col.laboració (El billet de Panades)
.Hospital Familiar.
.Historia de Mallorca.
.Temps d'esplai.
.Aquest Poble .Monument demografic.

COL.LABORADORS

Carlos Costa i Salom

Toni Bauçà i Mates

Maria Company i Nicolau

Francisca Barceló i Costa

Magdalena Rebassa i Riera

Pep Gayà i Rotger

Joan Jaume i Nigorra

Miguel Florit i Huguet

Mateu Barceló i Mates

Arnau Mates i Dalmau

NOTA: Els articles públicats en aquesta revista expresen unicament l'opinió dels propis autors.

Totes aquelles persones que vulguin suscriuerse a la **Revista Sant Joan** que passin pel local social del Centre Cultural el horabaixes de les 6'30 a les 20'30 o bé ho manifestin per escrit al Centre Cultural de Sant Joan C/ Bellavista nº13 07240 Sant Joan.

Es prega a tots els qui vulguin col.laborar amb aquesta revista Sant Joan que facin de veure algú de l'equip de col.laboradors, ja l'advertim sera molt ben arribat, tots aquells que vulguin publicar publicitat poden contactar amb nosaltres. Tlf.526410.

GRACIES.

Editorial

ELS AJUNTAMENTS I LA CULTURA

Si va a dir ver, la vinguda de la democràcia, de moment, no ha contribuït gaire a modificar l'actitud dels ajuntaments envers de la cultura. Llevat de qualche excepció, el fet és que les corporacions municipals han mostrat molt poc interès per un aspecte tan essencial dins la vida d'una col·lectivitat.

Podríem retreure'n exemples. Hem pogut tocar amb les mans que, a Mallorca, posseïm peces d'un valor artístic excepcional que, de manera inexplicable, se troben totalment abandonades, deteriorant-se progressivament amb el temps i en perill de sofrir danys irreparables. Que això succeeix a un país amb pretensions de formar part d'Europa és un pur i simple contrasentit.

Podem admetre que la cultura no és un problema específic ni exclusiu dels ajuntaments; però si és necessària una política cultural ben organitzada i eficaç, és indispensable que els ajuntaments hi tenguin assignat un paper preponderant, sobretot si volem avançar cap a un model d'estat de línia autonòmica. I creim que és aquest el camí vàlid per a resoldre certs problemes amb eficàcia. N'hi ha molts, de problemes, que només pot copsar i afrontar el qui els té a la vista, és a dir, un organisme local.

Per ventura aquesta indiferència de què parlam no és sinó un eco de la indiferència del poble mateix. És una trista realitat que les masses, espontàniament, no solen mostrar gran entusiasme per la cultura. Per això els governs dels països civilitzats posen tant d'esment a rompre'n la inèrcia i a estimular l'activitat cultural des de dalt. Els organismes de govern han d'ésser capdavanters en molts de camps i un d'aquests és precisament la cultura; un dels béns més valuosos d'una comunitat civil.

Amb això no volem significar que la cultura haja d'ésser un monopoli estatal. Al contrari, la cultura autèntica ha de sorgir del poble i s'ha d'ajustar a les seves peculiaritats. La història recent del nostre país ha mostrat fins a quin punt és estèril una cultura oficial, fabricada i manipulada per uns organismes que, a més a més, no tenien base popular. Als ajuntaments no els pertoca fer la cultura, sinó impulsar-la per les vies més adequades a cada moment i a cada situació, seguint uns plans traçats amb intel·ligència, imaginació i generositat, que determinin accions coordinades i coherents; no amb activitats esporàdiques, inconnexes, empreses de tard en tard per quedar bé davant els intel·lectuals i per tranquil·litzar-se una consciència tampoc no gaire exigent.

No ens temerem i estarem a punt d'haver d'elegir els nostres representants als ajuntaments. A l'hora de valorar els mèrits dels candidats, tots els ciutadans conscients haurien de sospesar amb tot esment quina aportació pot fer cadascun d'aquells dins l'àmbit cultural, quines garanties ofereixen de dur endavant una bona política cultural aplicada amb fe, entusiasme i, en especial, inspirada en la realitat autèntica del nostre país, en consonància amb les nostres arrels vertaderes i orientada cap als horitzons que poden constituir el nostre únic possible futur.

DE PER LA VILA

PRECIPITACION	METEOROS OBSERVADOS	VIENTO DOMINANTE
mm	m m s e	
15 map	.	.
35	.	.
13	.	.
26
3	.	.
11	-	.
13	.	.

Nombre de la Estación
SANT JOAN

Provincia **BALEARS** Número _____

Mes **JENER** Año **1990**

Observador
JOAN BAUZA MATAS

Suma **5**

NUMERO DE DIAS DE:
 Lluvia ● **8**
 Nieve * ____
 Granizo △ ____
 Tormenta ⚡ ____
 Niebla ☁ ____
 Rocío ☂ ____
 Escarcha ❄ ____
 Nieve cubrió suelo [X] ____

Suma **42**

DIAS PRECIPITACION
 < 0.1 (ip.) ____
 ≥ 0.† ____
 ∨ 1.0 ____
 ∨ 10.0 ____
 ∨ 30.0 ____

Precipitación MAXIMA EN UN DIA **X mm dia 10**

Suma **24**

Viento dominante

En los dias de Norte

Es el día de mas lluvia

Precipitacion total del mes **91 r.m.**

PRECIPITACION	MEJORES OBSERVADOS				VIENTO DOMINANTE	Nombre de la Estación	
	m	m	h	m		SANT JOAN-I	
25	0				N	Provincia	BOLEARS
						Mes	FEBRER
						Año	1990
						Observador	JOAN BUZA MATOS
						Suma	25
						NUMERO DE DIAS DE: Lluvia ● 1 Nieve * Granizo △ Tormenta R Niebla ≡ Rocío d Escarcha L Nieve cubrió suelo [X]	
						Suma	
						DIAS PRECIPITACION < 0.1 (p.) _____ > 0.1 _____ > 1.0 _____ > 12.0 _____ > 32.0 _____	
						PRECIPITACION MAXIMA EN UN DIA	25 mm dia 1
						Suma	
						Viento dominante	
						En los dias de lluvia	N
						En el dia de mas lluvia	N
Precipitación total del mes					25	rim	

--EL TEMPS. La característica d'aquests dos primers mesos de l'any han estat les altes temperatures a que hem arribat, les més altes des de fa anys acompanyades de poques pluges en el mes de febrer.

--Enguany es celebraren per segona vegada les matances del club temps lliure, unes matances com les de fa estona amb fogaró, pilotes, jocs, etc.

-S'Ajuntament de Sant Joan a adquirit un equip de radiofonia per la Policia Local.

DE PER LA VILA

-DONANTS DE SANG.

El dia 8 de d'aquest mes de febrer, visita la nostra vila l'unitat Mòbil de Donants de Sang de la Seguretat Social i com sempre foren molts els que altruisticament aportaren la seva ajuda.

-La santjoanera Antónia Costa i Bauçà ha guanyat un dels premis Ciutat de Palma amb un treball d'investigació sobre herbes que ajuden a combatre les pedres de ronyó.

-El passat dia 16 de febrer la cooperativa de Sant Joan celebra un sopar de germanor per als socis. Assistiren algunes autoritats.

-S'ha arreglat el sol-ràs de la vella escola de les nines, actualment Oficina de Correus.

-GESA ha obert síquies al carrer dels molins per tal de enterrar-hi els cables i millorar la imatge de les façanes.

-El CDS de Sant Joan se va reuni a la possessió de "Ses Algorfes" an el cual ordre del dia era la elecció d'un nou president que resulta elegit Joan Oliver Bauçà i com a Secretari Francisca Estelrich Costa.

-Han començat les obres en la que será la nova oficina de "SA NOSTRA", a la plaça. Hem sentit que volen inagurar-la per les festes de l'estiu.

-Dos santjoaners tingueren un encontre amb els cotxes en el cantó del carrer Bellavista. Per sor el mal només el reberen els cotxes.

--L'assossiació de la tercera edat ha organitzat aquests primers mesos de l'any ja vàries excursions, en una d'elles anaren a veure la comèdia de'n Xesc Forteza.

DE PER LA VILA

--L'equip de futbolet dels menuts duu jugats ja devers set partits, fins ara els resultats no han estat gaire bons, però poc a poc. És el primer any que juguen.

Pel que fa als grans, l'equip de tercera regional va guanyar al líder amb un 3-0 i per ara es manté per la meitat de la classificació.

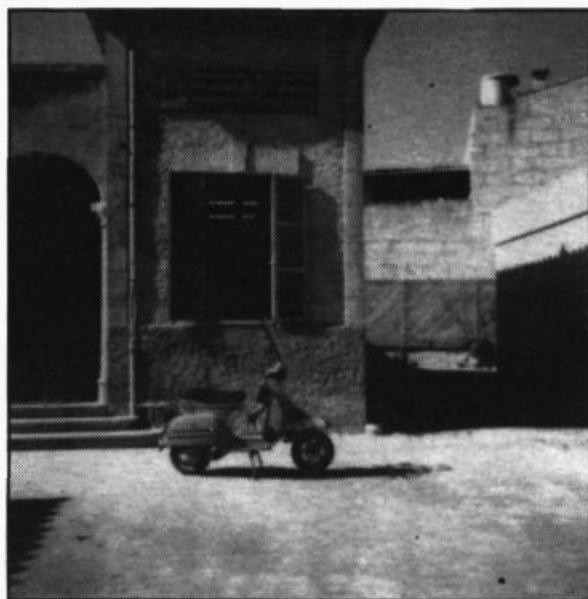
--Una altra vegada han tornat a robar; aquesta vegada en un xalet al cap de baix del carrer Major.

Aquesta revista s'eta pensant d'obrir un espai dedicat als robatoris del mes i així ens podrem entretenir a veure si hem endevinat els darrers llocs on han entrat.

--Un divendres d'aquests es va poder veure un eclipsament de lluna.

--Els cotxes de la vila ja poden anar ben llunts, a la benzinera de la carretera de Manacor, han posat una màquina automàtica de rentar cotxes.

--S'ha instal·lat una nova bústia per les cartes, a més el carter també ha canviat la vespa per una de nova.

--S'han celebrat aquests dies, a la vila, les festes de carnaval; primer el dijous llarder, després la rua del Temps Lliure, la de l'escola i finalment l'enterro de la sardina.

ENTERRO DE SA SARDINA
SANT JOAN
27 DE FEBRER A LES 8 D'ES VESPRE

Ajuntament

Resum de la sessió Ordinària que tingué lloc el passat dia 26 de gener de 1.990.

La sessió celebrada a la Casa Consistorial va començar a les vint quaranta i cinc del vespre. No ho assistiren els Regidors Arnau Gayà i Gabriel Mora.

1.- Aprovació del borrador de acta de la sessió anterior.

2.- Assabentar les Resolucions del Batle des de la sessió anterior.

3.- Aprovació d'avantprojecte d'abastament d'aigua de la població i petició al CIM de la inclusió en el pla d'infraestructura úlica. Proposa dues anualitats per la financiació.

4.- Aprovació del projecte de millorament de la façana de la Casa de la Vila i comunicació

a la Conselleria de Cultura de la consignació presupostaria de 1.500.000 pessetes.

5.- Reiteració de l'acord d'adhesió a la creació a Manacor d'un centre d'exàmens de permís de conduir.

6.- Petició al CIM de l'ordenació i catalogació de l'arxiu Municipal.

7.- Petició a la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear per l'edició d'un llibre sobre els cent darrers anys de la vida de Sant Joan.

8.- Petició de subvencions per entitats locals. Se varen concedir quatre subvencions de 80.000 pessetes cada una.

9.- Patrocini de la festa del Pa i el Peix i del Certamen Poètic Verge de Consalació.

10.- Adhesió a l'11a campanya de Normalització Lingüística del Govern Balear, Consell Insular de Mallorca, Menorca i d'Eivissa, i Ajuntament de Palma.

11.- Precs i Preguntes.

Ajuntament de Sant Joan

(MALLORCA)

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ A LA REVISTA SANT JOAN

Nom i cognoms:.....

Carrer:.....Núm:.....

Població:.....Codi Postal.....

Firma

CENTRE CULTURAL DE SANT JOAN

XIX CERTAMEN POÈTIC

Verge de Consolació

«Festa d'es Pa i es Peix»

Patrocina: MAGNÍFIC AJUNTAMENT DE SANT JOAN

Organitza: CENTRE CULTURAL DE SANT JOAN

Bases

- 1.) Podran prendre part en aquest certamen tots els poetes que ho desitgin.
- 2.)-Els treballs, que es presentaran per triplicat, podran tenir una extensió mínima de 14 versos, i esser escrits en la nostra llengua.
- 3.)-Els poemes duran títol y lema, però sense signar, acompanyats d'una plica dins sobre tancat, que contengui el nom i l'adreça de l'autor i el lema a l'exterior del sobre. Els concursants al premi local ho faran constar a continuació del lema.
- 4.)-El tema dels poemes, haurà de fer alguna menció a la Verge de Consolació, al seu Santuari o a la festa que se li dedica.
- 5.)-El termini d'admissió acabarà el dia 4 de Març de 1990. Les obres es podran entregar, o enviar per correu, al Centre Cultural de Sant Joan, C/ Bellavista, 13.
- 6.)-S'estableixen els següents premis:
 - 1.er dotat amb quinze mil pessetes i placa d'honor.**
 - Accèsit dotat en cinc mil pessetes i placa.**
 - Accèssits consistents en una placa, que es concediran segons el criteri del Jurat.**
 - Cinc mil pessetes i placa d'honor al millor poema d'autor local.**
- 7.)-Els premis podran ser declarats deserts, però no podran ser dividits.
- 8.)-L'acte de concessió dels Premis se celebrarà en el Santuari de Consolació, durant l'entremig del concert musical, a la tarda del diumenge 25 de març de 1990.
- 9.)-El veredict del Jurat, que estarà format per diferents personalitats de les nostres lletres, serà inapel·lable. El lema de les obres guanyadores es donarà a conèixer abans de la festa, per la premsa. L'entrega de premis s'efectuarà a l'horabaixa, en el Santuari, durant el transcurs de la festa.
- 10.)-Tots els poemes seleccionats pel Jurat seran publicats a la revista **Sant Joan**, que edita el Centre Cultural.

Opinió

REFLEXIÓ

Dies passats es reuniren a la Casa de Cultura, un grapat de persones per tal de tractar de les activitats que cada un dels grups o entitats que representaven pensaven realitzar durant el present any. Aquesta convocatòria estava propiciada pel Delegat de Cultura de l'Ajuntament, que junt amb el batle hi eren presents.

L'assistència fou nombrosa, però és una llàstima que no hi fosen presents totes les entitats del poble que estaven convidades. Si quan es fa un intent per coordinar i resoldre problemes comuns a tots i també per veure la possibilitat de donar una mà (econòmicament s'enten) des de l'Ajuntament, els qui no hi assisteixen, són mals representants de les seves entitats. Després aquets, són els primers en lamentar-se.

Una vegada explicat cada un el seu programa d'activitats, així com també la forma de dur-lo endavant, algú dels assistents comentà que notava a faltar actes que en un altre temps havien estat molt participats.

El rotlo de la roda es fa cada vegada més petit. Això dins l'interior meu va promoure una reflexió, que pot ser tan llarga i profunda com cada un vulgui.

Però, qué fer i qué no fer?.

Primerament pens que, intentar la recuperació del sentir dels santjoaners i crear des d'un mateix; hem referexo a tot allò que brolla de la memòria de l'esser, procurant que les manifestacions recreatives sorgeixin per sí mateixes.

Si revisam tot el bagatge cultural i folklòric del santjoaners, tot d'una prenim consciència d'estar davant d'una cultura ben plena de motius prou enginyosos per tal de

provocar el divertiment d'una manera o l'altre, i per això, val preguntar-nos, qué hi ha de vàlid i realment profitós?, jocs infantils, d'adults, tradicionals que s'han perdut?.

Els divertiments moderns no són altre cosa que formes reciclades del nostre passat. Vist això, seria convenient fer un recull de temes dels que els organitzadors i animadors haurien d'exposar el significat, i durant les celebracions s'hauria d'explicar amb breuetat, però amb el rigor possible, els fonaments i significats de la prova o de la festa.

Desitjo que aquest primer contacte, a principis de l'any 1990, ens doni consciència a tots, per tal de dur endavant aquesta tasca col·lectiva, cultural i social, i que sigui la primera passa d'un començament de cooperació mútua entre els organitzadors i els participants.

Carles Costa.

TEMPS D'ESPLAI

SOL·LUCIONS DEL

NÚMERO ANTERIOR

CAPACITAT VISUAL:

-Sobra la peça nº9

JEROGLIFIC:

-La cresta.

Varis

PREMSA FORANA

El president de la Comunitat autònoma, Gabriel Cañellas, va rebre el passat 12 de gener, els membres de la nova junta directiva de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca que presideix Carles Costa.

En el decurs de l'audiència, Carles Costa, acompanyat del Vicepresident, Gaspar Sabater, i del secretari, Onofre Arbona, presentaren a Gabriel Cañellas la nova junta directiva constituïda el mes passat a Sant Joan. Altres vocals de la junta són: Rafel Ferrer, Maria Galmés, Jaume Casesnoves i Gabriel Fiol.

II PREMI "RADIO JOVE" BANCA MARCH

Amb motiu del segon aniversari de "Ràdio Jove", i seguint com l'any passat es convoca el II Premi "Ràdio Jove" Banca March, per aquella millor iniciativa o gestió de joves, entitats o col·lectius originals residents a Balears.

Els nominats per aquest any són:

Simó Barceló
Gabriel Lacomba
Jaume Mariano
Fodesma
La Iguana
La Búsqueda

Per poder votar telefonau a "Ràdio Jove", al programa en directe que es fa de dilluns a divendres de 20,00 a 24,30h. al telèfon 71 21 27 o 71 21 28.

ESPORTS

VOLEIBOL

-Categoria Infantil Femení

L'equip de voleibol començà la temporada 89-90 el passat mes de novembre dins camp local. L'equip infantil està integrat per les següents jugadores: Antonia Matas, Inmaculada Gayà, Catalina Abraham, Maria Català, Sandra García, Francisca Company, Isabel Gayà, Hermosinda Mariño, Catalina Bauzá, Marilen Mas, Margalida Matas, Barbara Vaquer y M^a del Mar Ramis. Com entrenadores Catalina Jaume Buaça i Francisca Barceló Costa.

Aquesta temporada són sis els equips que s'enfronten per optar al títol de campió de Mallorca, el Bunyola, N.S. de la Esperanza, Cide A, San Jose "B", San Jose de la Montaña i l'equip local el CV SANT JOAN.

El primer partit es jugà contra San Jose Obrero "B" on l'equip sanjoaner derrotà per un contundent 3-0 al seu rival. La superioritat del Sant Joan es reflexa clarament en el resultat dels sets 15-1, 15-8, 15-0.

El partit disputat el 14 de desembre contra l'equip de Bunyola dins camp local fou més be un partit amb moltes arrades per part dels dos equips, semblaven estar desconcertats. Fou necessari jugar 5 sets per decidir el guanyador, que al final fou el Bunyola. El marcador final quedà de la següent manera 2-3; 15-3, 3-15, 15-6, 11-15, 8-15.

Dia 9 de gener de 1.990 el Cide A visità el Camp del Sant Joan i s'emportà la victòria. Aquesta vegada l'equip santjoaner no pogué fer front a aquest equip i perdre l'encontre per 1-3.

Dia 18 del mateix mes el Sant Joan es desplaçà a la canxa del S.J. de la Montaña. El partit fou força disputat però el qui s'emportà la victòria fou el S.J. de la Montaña amb un 3-1. Sembla mentida però el primer set i únic guanyat pel Sant Joan fou inmillorable ja que el San José no fou capaç de fer un sol punt al Sant Joan. A partir del segon set la cosa es capgirà i malgrat el Sant Joan fins al final no es pogué fer amb el partit. El resultat dels diferents sets van ésser els següents: 0-15, 15-3, 16-14, 15-11.

Dia 25 s'enfrontà a l'equip de San José Obrero "B" aquesta vegada lluità durant tot el partit i d'aquí el bon resultat que obtingué: San José Obrero 0- Sant Joan 3. Si en el primer i segon set el joc fou tranquil i sense cap mena de complicacions el tercer encara ho fou més, el Sant Joan anava segur i no va cometre cap error d'aquí el resultat de 0-15. El partit acabà amb un 0-3 favorable al Sant Joan i amb els parcials de 7-15, 11-15, 0-15.

CATEGORIA CADETE

L'equip integrat per: Mª Magdalena Nicolau, Cati Morey, Pilar Sansó, Antonia Fullana, Maria Bauçà, Margalida Sastre, Juana Oliver, Margalida Català, Mª Magdalena Bauçà i Cati Gayà; començà la temporada 89-90 el passat

ESPORTS

més de novembre dins cam local i s'enfronta a l'equip de la Salle Pont d'Inca. Fou un encontra on la superioritat del Sant Joan es reflexà en tot moment i així ho demostraren el resultats dels sets 15-2,15-13,15-7.

Dia 2 de desembre el Sant Joan visita l'equip del Rafal Vell "B" equip que no va saber reaccionar davant el fort joc que imposà l'equip santjoaner. El resultat final fou, Rafal Vell "B" 0- Sant Joan 3, 6-15,6-15,1-15.

Dia 9 del mateix mes el Sant Joan s'enfronta al Bunyola dins camp local, fou un partit molt poc animat, les jugadores semblaven estar a una altre part i no aconseguien concentrar-se amb el joc, d'aquí el resultat final Sant Joan 1- Bunyola 3; 11-15,10-15,17-15,4-15.

El dia 16 el Son Espanyolet es trobà amb un Sant Joan difícil de seguir ja que no aconseguiren dominar en cap moment l'encontra, Al final el Sant Joan s'emporta la victòria 0-3; 6-15,1-15,9-15.

Dia 13 de Gener de 1.990 i dins camp local el Sant Joan s'enfronta al Rafal Vell "A" realitzant un espectacular joc i d'aquí el resultat final 3-0 favorable al Sant Joan. El resultats en els diferents sets foren 15-7,15-5,15-5.

Dia 20 de gener el Sant Joan no pogué fer front al CV Palma, malgrat lluitàs fins al darrer moment. El partit acabà amb el resultat de 3-0 favorable al Palma i amb els parcials de 15-2,15-13,15-3.

Dia 27 del mateix mes l'equip santjoaner s'enfronta dins camp local al Cide i al que derrotà amb un clar 3-0. El resultats parcials foren per si mateixos 15-0, 15-11,15-2.

TERCERA REGIONAL B

Ariany - San Joan 1-4	Altura - Sancellas Aplaz.							
Margaritense - Porreras At. 0-2	Vilafranca - A. Llubi 6-0							
Porreras - C'an Picafort 2-0	Colonia Descans							
		J	G	E	P	GF	GC	Puntat
Porreras	17	10	5	2	44	21	25	+7
Lluchmayor	16	11	3	2	31	10	25	+7
Porreras At.	18	9	5	4	32	17	23	+7
Vilafranca	16	8	5	3	39	21	21	+5
C'an Picafort	17	9	2	6	23	18	20	+2
A. Llubi	16	6	5	5	30	26	17	+1
Colonia	17	5	6	6	29	36	16	-4
Altura	16	6	3	7	27	24	15	+1
San Joan	18	5	5	8	21	20	15	-1
Escolar	16	7	1	8	23	28	15	-1
Margaritense	17	2	7	8	14	29	11	-5
Ariany	17	2	3	12	11	42	7	-9
Sancellas	15	2	2	11	12	44	4	-10

VARIS

RECEPTES DE CUINA

AMFÓS A LA MALLORQUINA.

S'ha de menester: Un amfós, patates bledes, espinacs, grells, alls, julivert, llimona, pinyons, tomàtiga, prebe bo, vi blanc, galleta picada i panses.

Preparació: Quan tendrem el peix net i fet a tallades li posarem sal, llimona i prebe bo.

Prepararem una greixonera on hi posam la patata tallada prima i ja mig frita, a damunt hi posam les tallades de peix. Ara prepararem la verdura amb una altre cacerola amb un poc d'oli hi posam els alls tallats bem petit, després la ceba igualment tallada i la tomàtiga. Quan això comença a coure hi posam les panses, els pinyons i la verdura (bledes, julivert, espinacs). Hi posarem el vi blanc i la sal que falti.

Quan es mig cuit ho col·locarem damunt el peix; podem posar també unes tallades de tomàtiga crua i després la galleta picada. També s'hi pot posar oli cruu ara o en esser cuit.

Haurà de coure mitja hora o tres quarts.

CROQUETES DE RAP

S'ha de menester: El rap, ceba, julivert, llet, farina, ous i mantequilla.

Preparació: Posam a bullir el peix amb ceba, julivert, alls i llorer.

Sofregim la ceba amb un poc d'oli i un poc de mantequilla, hi posarem anou moscada. (Si no hem tallat la ceba ben petit convé triturar-ho). Es va posant farina amb la ceba amb el foc baix i remenant tot el temps, la farina serà cuita quan surti un color blanc a la pasta. Hi posarem la llet ben calenta i després sal.

En llevar-ho del foc i quan hagi refredat hi posrem el julivert tallat i el peix a trossets. Es torna a posar damunt el foc i es va posant brou de peix per aclarir-lo, podem posar-hi un poc de llimona. A continuació ja podem fer les croquetes rebossant-les (les passarem per l'ou també) i fregint-les.

HIMNE DELS JUBILATS

*Si ets de sa tercera edad,
no vulguis que te retirin,
t'has d'estimar més que diguin:
Qué bé ho passa de jubilat.*

*Jubilat, jubilat
no te quedis a ca teva,
divertit, divertit,
que sa vida son dos dies.*

*No volem causar cap pena
ni tampoc que mos engronxin,
sols volem que mos endolçin
es poc temps que ja mos quèda.*

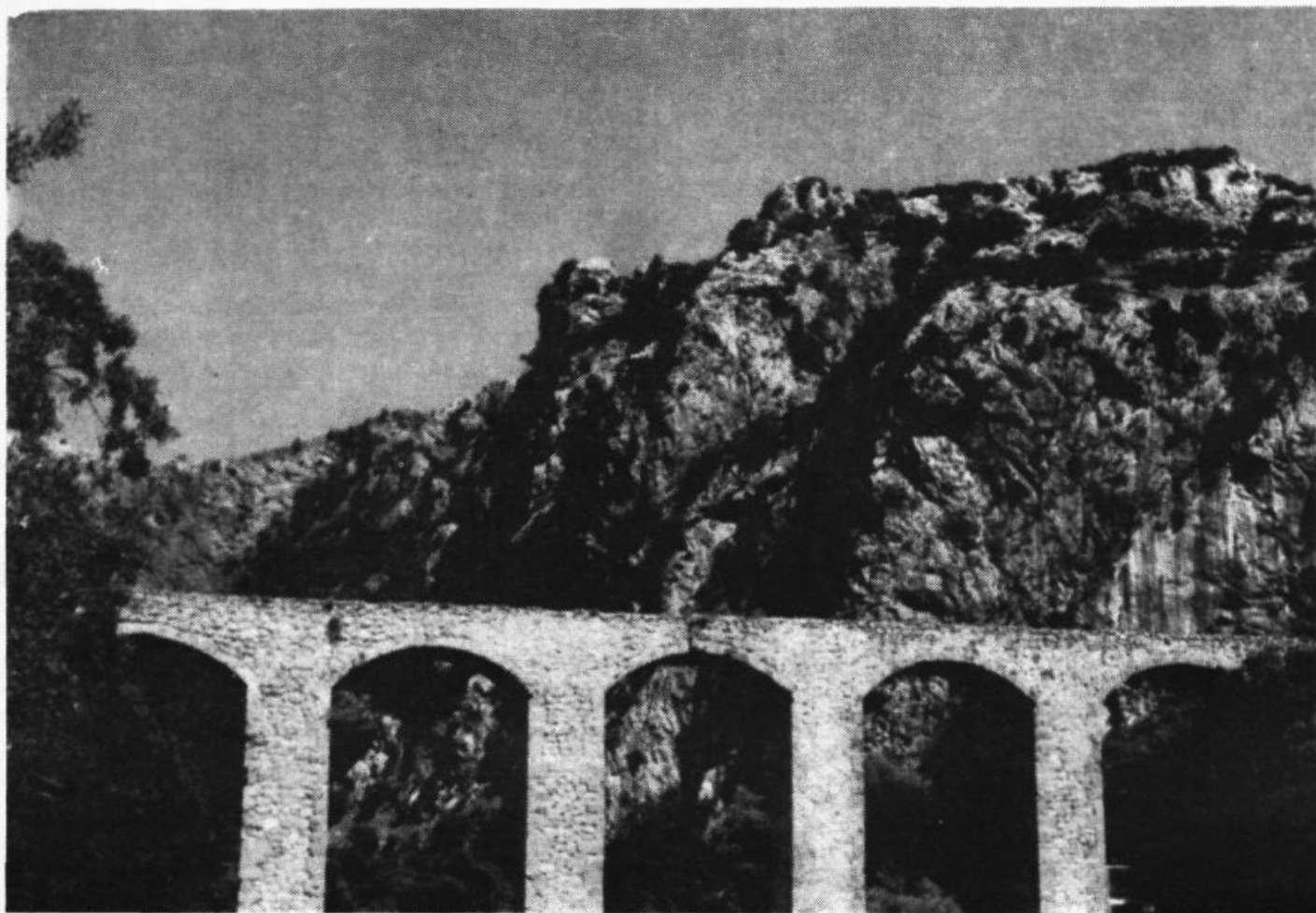
Jubilat, jubilat...

*Ja sabeu que avui en dia
tot està ben arreglat
i qué sa tercera edad
te sa séva autonomia.*

Jubilat, jubilat...

LLETRA XESC FORTEZA

MUSICA ENRIQUE PASTOR

En qüestió d'aigües, volem posar Mallorca al corrent.

L'aigua corrent ha passat d'esser un privilegi a constituir una necessitat per a la vida moderna. La construcció de ponts i aljubs fou la primera passa. La canalització de l'aigua, la segona. Avui els pobles de Mallorca han crescut i s'han desenvolupat, però molts d'ells encara no compten amb aigua canalitzada, ni tampoc amb una adequada xarxa de clavegueram.

Per a pal·liar aquestes deficiències, el Consell Insular de Mallorca ha posat

en marxa un Pla de Sanejament i Abastiment, un pla d'aigües per a posar Mallorca al corrent.

**PLA DE SANEJAMENT I
ABASTIMENT D'AIGÜES
A LA PART FORANA**

Un pla per a millorar

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Març 1990

«Balears: sentiment de poble»

Quan el poble veu que els problemes se
solucionen més aviat,
Quan reclama més autogovern,
Quan els ciutadans senten com a pròpies
la seva cultura i la seva terra,
Quan lluiten tots junts per millorar la
qualitat de vida, els serveis públics i
l'ajuda als més necessitats,

Quan el poble balear reconeix que les
coses es fan millor des d'aquí,
Quan comprova que les institucions de
la nostra autonomia són més efectives,
Es perquè hi ha un autèntic, un vertader
SENTIMENT DE POBLE

Comunitat

Autònoma

de les Illes Balears

ENTREVISTA

Petra Juan Socies, va néixer a Algaida el 28 de maig de 1.962.

-Definim en poques paraules el que és una Assistenta Social.

Joa vaig acabar els estudis a l'any 1984, i l'any 1985 vaig començar a fer feina, fent un estudi de necessitats a una zona de Palma.

-Per qui estaies contratada?

Era contratada per les monges, i l'estudi era per caritas i després vaig estar tres mesos fent feina a la coordinadora de minusvàlids i de la coordinadora vaig passar a Ca'n Pere Antoni ara he passat a la Mancomunitat del Pla.

-De ses oposicions vares treure es número 1.

Com diries quina feina has feta o sa teva antecessora, na Jeronima, ha feta a lo que t'ha deixat començada?

Bé hem de tenir en compte que quan na Jeronima va començar no hi havia serveis Social, ni és coneixia la feina d'Assistent Social, en principi la feina era un poc institucional per asentar els serveis d'atenció primària, es varen fer una sèrie d'estudis, dependències per atendre ses persones, casos de necessitat, a Palma i després es va programar tot un any de feina que es va aprovar en el plenari de la Mancomunitat, entre aquesta feina s'havia de fer la documentació, la recollida de dades, posar-se en contacte amb les entitats i tota la feina que duu començar.

-Dins els pobles del Pla, hi ha immigrants, forasters?

N'hi ha que tenen dificultats d'integració i n'hi ha que estan perfectament integrats... també i ha gitanos.

-Avui que es parla molt de un món un poc més feminista..., a dins els pobles més petits de la Mancomunitat, han arribat a vosaltres casos de dones maltractades?

Si que n'hi ha de dones maltractades físicament i psíquicament, el que passa es que no tenen, la valentia de denunciar-ho, dones majors, vull dir, que han aguantat anys de matrimoni sofrint, que tapen però que hi és, més maltractament físic que no físic.

-Tu creus per la teva condició de dona jove, que més que un jutge o la Guardia Civil, les assistents socials poden estar i donar una mà a aquestes dones?

Hi ha una cosa, quan ja s'ha produït la violència s'ha de denunciar, si no es denuncia la policia no actua, per exemple quan estava a Ca'n Pere Antoni varem tenir un cas d'una dona que s'homo li pegava i va venir a Ca'n Pere Antoni i per anar a cercar la roba de ca seva vam cridar a la policia perquè s'homo l'insultava i li deia que si hi anava la mataria, però la policia no tenia perquè anar hi, perquè n'hi havia produït la violència, només hi havia una amenaça no hi havia un fet consumat, hi va anar però, no es pot denunciar que no s'hagi produït la violència, i això es un poc que s'ha trobat indefensa, no pot denunciar que no hagi un fet, ses amenaces no arriben lo que passa que ha d'haver informació damunt això.

-Prestació que concedia Inserso.

Sa gent ve a veure quins drets té accés en aquestes ajudes i a ses prestacions.

-Hi ha bastanta de gent?

Si.

-Casos de drogadicció n'hi ha dins aquest Pla?

ENTREVISTA

Lo que hi ha més es alcoholima i drogadicció dins joves.

-Quins projectes hi ha, quines sortides hi ha i vulgui sortir d'això, es municipis de sa Mancomunitat no tenen es coveni.

No, no ten es coveni es municipis, bueno s'ha pot derivar es recursos i se pot derivar derivar s'ha persona sempre i quan i sigui concient, però un programa concret damunt alcoholisma i tixocomanies s'esta elaborant aquest any.

-Concretament amb ses escoles no teniu cap contacta.

Si Esteim amb contacta amb ses escoles; na Jeronima va anar a fer s'ha presentació de que teniem aquest servei, i bueno n'ham fet casos de gent problematica.

-Aquest inventari de necessitats detectar casos, creus que ja ésta fet més de mitg realitzat.

Jo pens que això es una feina que s'esta feient dia a dia, hi ha gent que no sap que existesqui sVAssistent Social i això es un proces llarg.

-Com a data estadística quin promitg de gent visitava na Jeronima o s'Assistent Social?.

Mira hi havia dues hores de permanenci a cada poble i era ses primeres demandes i llevo segons amb cada cas feiem s'ha visite a domicili, damunt cada cas un cas era informació i assessorament, un altre tramitació de pensions, un altre una intervenció més tecnica de part de sVAssistent Social, feiem se visite a domicili que era s'ha realitat amb s'estat amb qüestió.

-Aquestes persones que han de manester panyals?

Això heu fan es metges, necessiten una recepte des metge i llavors l'han danar a Insalud que te possin es cunyó.

-Vltros no interveniu amb això?

No porque es el metge, que ha de dir que es necessari es panyals.

-No sabiem si vltros substituieu i suplieu aquesta persona que s'ha de desplaçar a Palma, a anar a sellar s'ha recepte.

No. Hi ha d'anar cada un particular.

-Amb sa Parroquia estais amb bones relacions?

Si.

-Amb ses monges hi teniu contacte?

Tenim contacte amb so grup d'acció social, si dins al grup d'acció social hi ha s'ha parroquia, ses monges, hi ha també es voluntariat, es peer allà on mos canalitzen demandes que a lo millor no amb detectat o que no saben que existim.

-Es grup d'acció social es un negociat dins sa junta parroquial?.

Es grup d'acció social esta format pes parroco, per ses persones interessades de voluntariat, i fan feina dins s'ambit d'acció Social local.

-No sou uns funcionaris?

No, no som uns funcionaris, som amb principi unes professionals que intentan ajudar a ses persones amb ses seves necessitats amb s'ha formació sicosocial.

-Sempre o per tot son dones ses Asistentes Social?

No, també hi ha homes.

-En general son dones?

Si però també hi ha homes, lo que passa que son més dones que homes. Es important que hagi sa visió d'un home.

ENTREVISTA

Estau Col·legiades?

Si

-Edita a nivell de Mallorca cap revista?

Si, sa edita en es Consell Insular titulada "Alimara".

-Te Consideres que inspires aquesta confiança?

Normalment s'ha gent no li agrada que sapiga que vengui, inclús moltes se senten molestes si qualcú les ha vista entrar dins es despatx.

-En certa manera te consideres o vos considerau es telefono de s'esperança?

No me consider amb un telèfon de s'esperança, si que funciona es telèfon i esta mes enfocat a persones que un moment o s'altre tenen un estat de desesperació, jo no me consi-

der en telèfon de s'esperança, ara si una persona que vol escolta sa persona donar-li unes orientacions una informació que en aquest moment no sap.

-Damunt sa cliptomania hi diriem una terapia?

lo que ara s'esta duguent damunt sa cliptomania, de lo que xerres es que amb de mantenir contactes amb un servei que han obert ara, titular AJUDES A LES VÍCTIMES DEL DELICTE, se posaran amb contacta amb nosaltres per donar a coneixer aquest servei a nivells de pobles.

-Si sa cliptomania aquest desig irrefrenable de robar a aquella cosa que inclús ha van fet diputats, es una cas riquissime que no tenen necessitats, hi ha res previst damunt aixó?

No damunt aixó no hi ha res previst, ara bé es un tipo de malaltia que es més tractable per un siquiatre duguent una programació.

GRACIES.

Li donam una mà

PER A MÉS INFORMACIÓ, TELEFONI'NS

Ajuda Víctimes Delicte

Una mà amiga

GOVERN BALEAR

*Conselleria Adjunta
a al Presidència*

Tens foc?

Les Autoritats Sanitàries fan saber que:
FUMAR PERJUDICA
SERIOSAMENT LA SALUT

GOVERN BALEAR

LA LLENGUA

LA CAMPANYA DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Els més alts representants del govern de les nostres Institucions autoòmiques i locals acaben de fer pública una crida al conjunt de la societat balear, convidant tothom a participar i col.laborar a la Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears.

La Campanya forma part de l'Acord Institucional que els convocants signaren el 18 d'octubre passat (publicat íntegrament en el B.O.C.A.I.B. núm. 144, de 21 de novembre de 1.989). Poc abans, la Conselleria de Cultura, acompanyada dels responsables de Cultura del CIM i de l'Ajuntament de Palma, n'havia presentat el projecte a la Comissió de Cultura del Parlament Balear, i havia rebut el suport unànime dels seus membres. Podem considerar, per tant, que l'acord té les característiques d'un vertader Pacte Institucional, capaç d'aconseguir el seu objectiu explícit d'ilusionar el conjunt de la societat balear en un projecte col·lectiu encaminat a la plena normalització de la llengua de les Balears, e un clima de concòrdia i de respecte dels drets de tots.

La campanya és necessària a causa de les dificultats objectives d'un procés social que ha de situar la nostra llengua pròpia i oficial de les Illes Balears sense entrar en conflicte amb la que fins fa poc havia ocupat el seu lloc --i que és també oficial, ja que ho és de tot l'Estat--, i respectant els drets lingüístics de tots els ciutadans. Aquest procés pot avançar en un clima de bona convivència ciutadana i de respecte mutu, si els seus objectius són assumits per la totalitat del poble de les Illes Balears, i si hi ha consens en l'adopció d'una nova pauta social, que elimini els vicis de comportament diglòssic i ens permeti evitar dos perills igualment greus i igualment capaços de fer impossible la normalització:

1.-El manteniment, per inèrcia, del castella com a llengua predominant de la relació pública, i fins i tot de la privada.

2.-L'enfrontament entre ciutadans per motius lingüístics.

Tots tenim experiència diària de fets i situacions que demostren l'existència d'aquests dos perills. I per evitar-ne un, molts cauen en l'altre, i tot plegat fa que es mantengui un clima de recels i de mala consciència que ens impedeix avançar i fomenta el pessimisme i el desànim.

La Campanya de Normalització Lingüística ha de canviar tot això. Amb la seguretat que allò que estableix la Llei és un objectiu compartit pel conjunt de la societat de les Illes Balears, hem de començar, tots junts i amb optimisme, a posar-ho en pràctica amb tota naturalitat.

Per això l'objectiu essencial de la Campanya, en la seva primera fase, és aconseguir l'adhesió explícita del major nombre possible d'institucions i col·lectius, i de cada ciutadà particular, al recobriment de la llengua en un clima de concòrdia. La consciència duna voluntat comuna estimulara l'esforç de tots i evitara polèmiques estèrils.

Ha de quedar clar, però, que no es tracta d'una adhesió purament formal. Adherir-se a la campanya comporta el compromís de reflexió sobre la propia situació --com a persona o com a col·lectiu-- respecte a l'objectiu final de la normalització, i l'adopció de mesures per millorar-la tan aviat com sigui possible. A intimació de les Institucions que ens convoquen, la nostra primera preocupació no ha de ser allò que els altres ha de fer per la normalització, sinó allò que personalment o com a grup hi poden aportar.

Les adhesions col·lectives han de comunicar-se formalment al Secretariat de la Campanya (provisionalment instal·lat a l'obra Cultural Balear: C/ Imprenta, 1 Palma), que en publicara les llistes.

Els especialistes en llengua i en planificació lingüística que vulguin col.laborar a la campanya formant part de l'estructura descrita a l'annex de l'Acord Institucional, i les Institucions que tenguin interès a aportar-hi algun dels seus tècnics, poden adreçar-se també al Secretariat.

Es molt important que totes les persones i institucions que treballen de fa temps en tasques de normalització s'incorporin des del primer moment a la campanya i hi aportin el seu entusiasme i la seva experiència. I també que totes les forces polítiques, sindicals, cíviques i culturals s'hi

LA LLENGUA

adhereixin, i preparin i duguin a terme el seu propi programa de normalització.

Des del Secretariat i la Comissió Tècnica, miraren de posarnos rapidament en contacte amb tots. Però he volgut acudir als mitjans de comunicació - dels quals esperam un suport que és absolutament indispensable per aconseguir l'ambicios objectiu que ens hem proposat-- per dir-vos: "La llengua és feina de tots", perquè és

patrimoni de tots. Les nostres Institucions de govern s'han unit per recobrar-la, i ens conviden a tots a col.laborar-hi. La Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears és tasca i responsabilitat de tots els seus ciutadans. Que ningú se'n senti marginat!

Esperam adhesions, suggeriments i ofertes de col.laboració. Tots seran ben rebuts.

Aina Moll

Coordinadora de la Campanya.

Campanya de Normalització Lingüística

Els Presidents del Govern de les Illes Balears, del Consell Insular de Mallorca, del Consell Insular de Menorca i del Consell Insular d'Eivissa i Formentera i el Batle de Palma

COMUNIQUEN a tots els ciutadans que el dia 18 d'octubre de 1989 firmaren un Acord Institucional pel qual es comprometen a intensificar els seus esforços, dins les respectives institucions, per donar compliment total a les disposicions de la Llei de Normalització Lingüística, a coordinar les seves accions en una Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears i a fer una crida conjunta a la participació dels Ajuntaments de les Illes Balears que vulguin adherir-s'hi.

En virtut d'aquest acord,

CONVOQUEN els ajuntaments, els partits polítics, els sindicats, les institucions cíviques i culturals, els mitjans de comunicació i el conjunt dels ciutadans, a fer tots plegats un esforç per donar impuls al recobriment de la llengua pròpia de les Illes Balears com a instrument normal de comunicació de la seva societat.

VOLEN il·lusionar el conjunt de la societat balear en un projecte col·lectiu encaminat a aconseguir la plena normalització lingüística de la nostra Comunitat, en un clima de concòrdia i de respecte dels drets de tots.

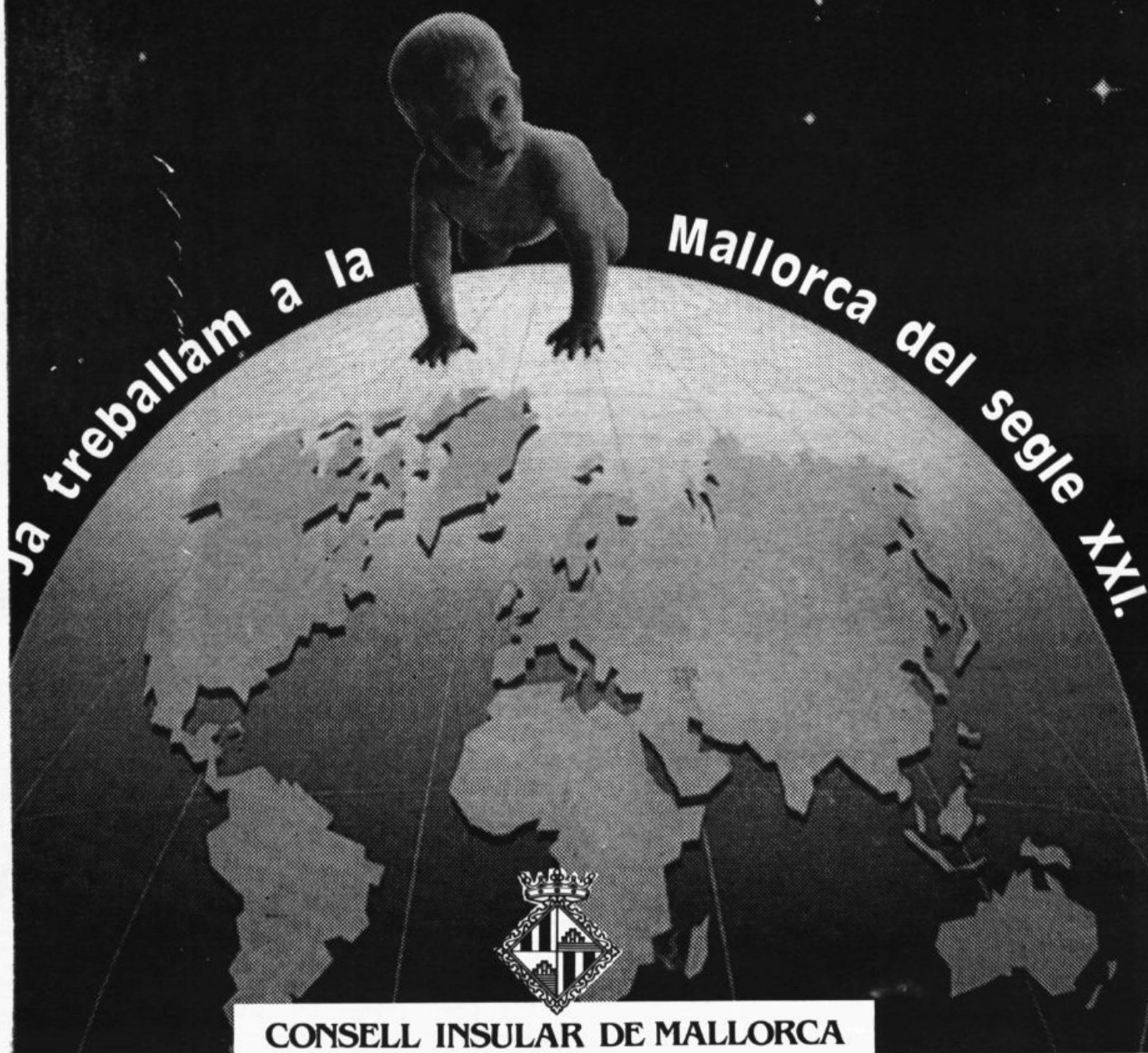
DEMANEN el suport i la col·laboració de tots a la Campanya de Normalització Lingüística que es durà a terme amb el patrocini conjunt de totes les Institucions.

Adreça provisional: Obra Cultural Balear, C/ Impremta, 1
Tels. 72 32 99 - 71 48 57 Fax: 71 93 85 07001 Palma de Mallorca

La primera paraula que pronunciarà aquest nin serà en mallorquí.

Els infants que ara neixen a la nostra illa són ciutadans del món per dret propi. La paulatina desaparició de les fronteres, l'expansió dels mitjans de comunicació i l'agilització dels transports, posaran a l'abast de tots aquests infants la possibilitat de visitar o de fixar la residència a qualsevol lloc del món. Per tot això no hi ha res tan important com

oferir-los, des de molt petits, la possibilitat que siguin vertaderament conscients de la seva pròpia identitat i que puguin sentir-se dignes hereus de tota la riquesa de la nostra cultura. La normalització de la nostra llengua i el coneixement de la nostra cultura és l'únic camí perquè puguin aconseguir-ho. La nostra obligació, evidentment, és facilitar-los-ho al màxim.

COL-LABORACIO

Joventut, cap a on vas?

Jo voldria demanar
a sa nova joventut
el sistema que ha vengut
quin resultat vos durà.
El seu pare l'enganà
criant-lo a lo senyor;
sent simple treballador,
per ell molt se desvetlà.

El jove s'encaminà
dins un ambient opulent:
ben vestit en tot moment,
seu pare tot lo pagà;
sempre va estudiar
per viure a lo senyor;
això era sa lliçó
en que sempre somnià.

Seu pare tant l'estimà
perque d'altre no en tenia,
per el se desvetleria,
sa vida se va jugar.
A tot treball s'inclinà,
fent clots i de femeter
per porer guanyar es doblar
per seu fill porer gastar.

Mota i cotxe tengué
per anar de discoteques,
de nit, de xeques a meques,
gastant tot lo que tengué.
Lo endema ja ne tendré
el demanaré a mon pare.
Sol prendre grossa escarada
i es sarró li buidaré.

Son pare terra comprà
i casa per poder viure,
sense sabre gens d'escriure,
es compte mai li fallà.
Cap problema va crear
en los deutes que tenia,
els duros que aconseguia
en el seu dia tornà.

Es fill pensa diferent,
ha collida bona anyada,
cap suada ha pegada
i s'ha menjat es pa calent.
Però li vendrà es moment
que li faltarà es seu pare
i es pa bo i sobressada
lo tendrà al pensament.

Quan es moment li vendrà,
se trobarà apurat
dirà: Mai M'hagues jo pensat
que això m'hagues de passar.
Sa vida vaig disfrutar
durant meva joventut,
vaig passar bastant de gust
amb ses al.lotes ballar.

Ara se ha mort mon pare
i me trob embarassat;
cap treball he practicat
durant sa vida passada.
Malalta està mumare
i le tenc que assistir;
trob tancat el meu camí,
visc una vida apurada.

A l'hospici la duré
i allà la me cuidaran
en aquest servici fan
an el qui l'ha de mester,
però han de dar es doblar
per complir aquest servici.
Redol d'un precipici
que no sé on pegaré.

Vaig prendre llegir i escriure
quan a escola vaig anar.
A s'Algebra vaig dominar,
tambè Trigonometria.
Aquell moment no en creuria
d'aquesta forma acabar.
Mon pare senyor em crià
i ha estat sa meva agonia.

Tu jove il.lusionat
disfrutes del teu poder.
Un dia pots trobar-te
en grossa necessitat.
Serà quan temps ja ha passat
i s'energia agotada.
Si no tens teva sa casa,
la faràs a descampat.

Me'n vaig de rota batuda
trescant per un mal camí
ja no me queda padrí
que m'ofereix cap ajuda;
a sa vida trob feixuga;
de tot me son desmamat:
es fumar ja l'he deixat,
també es ball i sa beguda.

Me varen criar senyor
a dins una casa pobra,
no me faltava al.lota
per esser ballador:
era s'admiració
de ses festes on jo anava,
amb mi tothom se ferrava:
era com un professor.

Qualque viuda trobaré
que el seu homo ha enterrat
si bastant ella ha hereditat,
de sa riquesa en viuré.
Els darrers anys passaré
capajant es temporal.
Si he d'anar de jornal,
de fam jo me moriré.

DAMUNT, DAMUNT

(AHIR I AVUI DE SANT JOAN)

DONANTS DE SANG

El dijous dia 8 de febrer, l'unitat Movil de la Germandat de Donants de Sang, visità el nostre poble. Foren 42 els donants, entre dones i homes. Per cert molts dels donants era gent jove.

CDS

El disapte dia 10 de febrer, a la possessió de "Ses Algorfes", es va reunir el comite local del CDS, per l'elecció de nou president i Secretari. Foren elegits com a President Joan Oliver Bauçà (Marrantxo) i per Secretari Francesca Estelrich Costa (de ses Rotes).

Gabriel Comapny Gayà, el popular forner Boveta, membre del comite i assistent al acte, va improvisar una glosa que retrata amb fina ironia i humor, el que va esser la darrera assemblea del CDS de Sant Joan.

A Ses Algorfes he pujat,
emprenyat i malsofrit,
i vos volia mostrar anit
sense fer cap desberat,
un retrato detellat
de com tenim es partit:
Un president dimitit
i un Secretari esquinzat,
i amb tanc poc electorat,
heu veig molt mal enteulat
per aclarar aquest bullit.

En nom del forner Boveta, per lo que veis, heura d'estar a un lloc destecat, dins una antologia de glosadors locals.

D. RAFAEL SOLER GAYÀ

D. Rafael Soler Gayà, que juntament amb Josep Vicens va publicar al magnific llibre "El tiempo verdadero", damunt els relotges de sol, acaba de publicar un altre llibre damunt el mateix tema, precisament titulat "Relojos de sol", i segons la revista "MOPU", que done la noticia, fent destacar el llenguatge "sencillo y moderno", en part per l'enginyer i escriptor santjoaner.

SOPAR DE LA COOPERATIVA

El divendres dia 16 de febrer, la cooperativa agricola de Sant Joan, va fer un sopar de germanor, en el local e C'an Tronca, on es reuniren casi doscentes persones, entre socis i autoritats. La majoria del socis anaven acompanyats de les esves dones. Entre les autoritats i convidats d'honor hi assistiren el Cnseller d'Agricultura P.J. Morey, el Director General d'Agricultura Llorenç Rigo, Presidents de les cooperatives interirnsulars, coorporació municipal, representants d'entitats Bancaries i caixes d'Estalvis, parroquia, Estensió Agraria, Sindicats Agraris atc.

El president de la cooperativa Local Josep Estelrich, parla en primer terme, de la feina del Servei d'estensió Agraria, de la concentració parcelari i de diverses assumptes, acabant el seu parlament, fent una invitació a tots els socis per que assistesquin a la propera Asambleu General de la Cooperativa.

El parlament del Conseller P.J. Morey tracta del Concentració parcelari i de dur l'aigua de Sa Marineta, del canvi d'estructures, de la necessitat de que el pages produeixi el que demana el marcat, no el que sempre hem fet, de l'asociasocinisme agrari etc.

RUA SANTJOANERA

Organitzat pel Club Temps Lliure, el disapte dia 24 de febrer, es celebrà la Rua 1.990. A les 7'30 del vespre, es concentraren a la Casa de Cultura (escoles velles) totes les comparses i desfresats.

La comitiva, que anva acompanyada de la Banda de Música i Tamborers, i una vistosa carroça, estava formada per un gran número de comparses, totes molt vistoses, i desfresats individuals, molts originals. Es impossible enomenar-les a tots, per entre els que recordam que mes agradaren als espectadors, caldria destacar un "Robot", un "Espeòleg" etc. Entre les comparses agradaren molt un grup de "Girls Go-Go", "Majorets" de unes 25 "nines", (procedents del 3x2), un grup de "escolars", "Piramides", "Arco Iris i Sol", "Marinos", "Pallassos", etc. I sense formar comparse, gran cantitat de pierrots, bruixes, dames romàntiques, xinesos, monjes, colles de novis, criades, ballerines, senyores "any 20", etc. Moltes bengales i papari.

Molt bona l'organització del Temps Lliure, que va contar amb una subvenció de 80.000pts. per part de l'Ajuntament de Sant Joan. La vetlada va acabar amb una torrada, seguida de ball de saló, amenizat per l'orquestra de Sant Joan.

COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

*Quan el poble veu que els problemes se
solucionen més aviat,*

Quan reclama més autogovern,

*Quan els ciutadans senten com a pròpies
la seva cultura i la seva terra,*

*Quan lluiten tots junts per millorar la
qualitat de vida, els serveis públics i
l'ajuda als més necessitats,*

*Quan el poble balear reconeix que les
coses es fan millor des d'aquí,*

*Quan comprova que les institucions de la
nostra autonomia són més efectives,*

*És perquè hi ha un autèntic, un vertader
SENTIMENT DE POBLE*

SA GLOSA D'EN PERE-GIL

AN ES FORASTERS

A veure si queda ben clar
que dir-vos ho poc me costa:
Amics aquí és ca-vostre,
ningú vos vol engegar.

Però també vos vull dir
que farieu santament
si posassiú més esment
per aprendre es mallorquí.

Ja ho diu na Maria Xorca:

"Despres de tot vivim a Mallorca"

REPORTATGE

FESTES DE CARNAVAL

Com sempre abans del recolliment de Pasqua i la seva Quaresma hi ha la bulla dels Darrers Dies i les festes de Carnaval. Aquestes festes s'han viscut intensament a Sant Joan

Tot va començar el Dijous Llarder, a l'horabaixa. Els al.lots de l'escola van disfressar-se ja aquest dia per passejar-se per la vila i recollir coses que més tard es menjarien en el sopar que feia cada grup, fent festa i renou.

Això només era el començament. Per dissabte, el club Temps Lliure, havia organitzat, aquest any per segona vegada, la Rua. L'assistència fou molt nombrosa, fresses de tota casta, comparses, grups i, obrint la desfilada, un grup de "majorettes" excepcionals que posaven la millor nota d'humor de tota la Rua, era la comparsa de 3-2. Darrera ells ja venia una gran carrossa i seguidament tots els desfressats acompanyats per una orquestra. La festa acabava a la Casa de Cultura amb el ball de carnaval; també al bar Centro s'havia preparat un ball de desfresses. Tan en un lloc com a l'altre es va poder ballar fins ben tard.

Els al.lots de Ca ses Monges també participaren a la Rua Escolar.

REPORTATGE

Algunes mares es tornaren a vestir el dia de la Rua escolar.

La resta del cap de setmana, es a dir, el diumenge, no hi havia res organitzat; la festa tornava a començar amb la "Rueta" del col·legi de Sant Joan, que començà devers les tres de l'horabaixa del dimarts. Contaca amb la participació de tots els nins i nines de l'escola, els mestres i també alguns pares. La festa acabava aquesta vegada a la plaça del Camp amb una berenada pels al·lots i a on ja es preparava l'escenari per la festa de l'Enterro de la Sardina, que més que sardina fou sardinota. Aquest any fou ja el quart enterro, cada any millorant.

Després de la processó de la Sardina i un caramull d'endolats darrera amb un plors i uns gemecs que feien por, la Sardina fou cremada enmig de la plaça. El bisbe havia dit el funeral i el notari havia llegit el llarg testament.

Abans de començar la música en la que havien d'intervenir tres orquestres, es convidà a sopar i a torrar als fogarons que hi havia. Després la música va sonar fins tard.

J. Gayà.

REPORTATGE

La festa continuava a la Casa de Cultur
i també al Centro.

La Rua escolar acabava a la plaça
de la Constitució amb una berenada.

AQUEST POBLE

TESTAMENT SARDINA 1.990.

Es sa meva voluntat
que enguany el meu testament
per donarlo entenent
estigui ben redactat.

Siguent Notari en Moranta
el meu testament vaig fer
el vint-i-set de febrer
de l'any mil noucents noranta.

Com que vull que el testament
no el me puguin impugnar
declar i així ho faig constar
que tenc bé el conéixement.

Vaig néixer en aquesta vila
som filla DEN Toni Pains
deu fer ara vuitanta anys
i de Na Jerònia Enfila.

Son casada cinc vegades
i de tots vaig enviar:
den Mussolat, den Safrà
den Cuc, den Pua i den Bades.

De tots ells vull apuntar
que no tenc cap successor;
per això del meu moixó
i dels béns puc disposar.

No deix res a cap parent
però si als santjoaners
distribuïts per carrers
com voreu al testament.

Man i orden a Na Lluçia
que hem tengui sempre present
que llegendesqui el testament
i ho faci per obre pía.

El primer legat serà
pes del carrer del PROGRES
les don tot Es Caldares,
Son Santos i Es Mitja Plà.

També es de S'ESCALETA
per parts iguals ells tendran
els bocins de Són Durán
i lo meu de dins Sa Pleta.

Es del carrer dels MOLINS
i també es des MAJOR
ses vinyes de Son Baró
les bastarán per fer vins.

A n'es del Carrer ERMITA
i també a n'es de SOLANDA
les don una i altra banda
de lo que tenc a Maià.

A n'els del carrer AMISTAT
les don part de dins Son Gual
a n'es del RAMON Y CAJAL
de Son Perdut, la meitat.

Tots els del carrer del sol
i els des carrer de LES MONGES
les vui donar les taronges
des Ca Tos i d'Es Pujol.

Es des carrer MIRANDA
plegats amb sos de L'UNIO
es repartiran es conrró
que jo tenc a dins Solanda

Es des carrer de CIUTAT
i es de CONSOLACIO
Son Gurgut i es turò
que tenc devers Es Cremat.

Es del carrer BELLAVISTA
perque no quedin darrera
me pareix que en Sa Galera
s'espaiaran bé sa vista.

Per tenir qualque conhort,
i fugir de ses paparres
es del carrer de LES PARRES
sembrarán a Son Riutort.

Els que viuen als BONS AIRES
veïnats de tota la vida,
S'Almudaina, Sa Bastida,
Son Manré i Ca Na Peraires.

Els veïnats de LA RAVAL
que sempre han estat feners,
tendrán els meus garrovers
seibrats a dins Es Rafal.

An'els del carrer del VENT
i els de LA BASTIDA també,
es cortons de Can Fossé
i botelles d'aiguarent.

Lo de Son Pere Tià
i els bocins de Son Tomás
serán pes del RECTOR MAS
i es veïnats del REVELLAR.

AQUEST POBLE

De lo de Ses Buronies,
tres parts d'allò s'en ferán
pels de PETRA i SANT JOAN
i pels del carrer SOCIES.

Aquella finca garrida
que jo tenc a Son Vivó
repartida a un cortó
pes del carrer SA BASTIDA.

Es cortó de Can Aiet
pes carrer de MANACOR
i sempre una figa flor
coirán es fugi es fred.

Amagats per por d'un llamp
i de tota tempestat
lo que hi ha a Son Amagat
será pes del carrer CAMP.

Perque tenguin bon resguard
i duguin vida senyora
vui donar Son Amadora
a n'els del PARE GINARD.

Els veinats del carrer NOU
perque no es puguin queixar
per tots ells les vui donar
Son Deixocta i Es Pou Nou.

Es del carrer BELISARI
i es de FRANCESC OLIVER
repartit va Son Cotxe
i Es Castallots quin rosari!

Es del FRARE VALLESPI
i també es des JOAN MAS
que me cuidin del fenàs
que tenc a Son Xebatlí.

Per l'honor TONI OLIVER
i Gaia dels Calderers
que tenguin els amatlers
sebrats a Son Garrover.

Perque no patesquin fred
i puguin collir una pruna
es veinats del carrer LLUNA
que tenguin tot s'Hostalet.

Vull donar amb gran encert,
perque s'ho han merescut
Son Esteva i Montagut
a n'els del carrer DESERT.

A nes del carrer LLEVANT
i es des carrer MIRADOR
repartit Son Barceló,
Son Gualet i Calicant.

Els des MESTRE ROSSELLO
perque no fassin sa llosca,
jo les don Sa Cova Fosca
i de Son Font un cortó.

Els del carrer d'aquell puig
de SANT ONOFRE, les convé
que cuiden Son Castanyer,
Ca Na Seca i Cugulutx.

Els melons que hi ha a hortella
i es turó de Ca Na Corb
seran pels del carrer TORT
i mentjaran xapeta.

Pels del carrer de LA PAU
que pocs habitants hi ha
crec que en lo de l'Auzinar
tendran bastant de sarau.

Per tenir llenya pes forn
i guanyar qualque peseta
a nes del carrer MIGJORN
jo les don Son Pastereta.

Es cortons de Son Ramón
i es Camí de Ses Casetes
serán per ses veinadetes
del carrer JAUME SEGON.

Es del carrer de la mestra
FRANCESCA JOAN I BAUZA
les don per porer sembrar
a n'el Clotal una destra.

I Sa Costa d'en Pavana
repartida haurá d'anar
pes de l'ECONOM BAUZA
i pes de SA TRAMUNTANA.

Per tenir un prebe coent
es la meva voluntat
que lo del Rafal Aixat
sigui pal carrer PONENT.

Pels dels RAMON LLULL m'importa
que tenguin molt per sembrar,
les vull donar Son Fluixà
Son Comelles i tot Horta.

AQUEST POBLE

Me pareix que molta lata
he donada a totes hores
que se quedin Can Toca Hores
els veinats de LA BEATA.

Es de la PLAZA DEL REI
que tenim actualment
segons aquest testament
que tenguin tot es Camp Vell.

Perque menjin carabassa
que en cuinat sol anar bé
es del REI JAUME PRIMER
tendran lo de Son Rebassa.

Pels veinats de la PRINCESA
una cosa les convé,
les donaré es garrover
es que era de Sa Marquesa.

Pes des MESTRE MAS vui dir
que no sé que els he de dar
Son Fortuny i Son Munar
lo de Son Coll i d'Urtí.

Pes des carrer CONSISTORI
que sempre n'alcen es puny
si sembren bé dins Son Juny
mai les faltarà colflori.

De bocins no en queden pus,
!no pensava en so cortó;
es de LA CONSTITUCIO
que tenguin Can Bon Jesus.

Dels doblers no n'he parlat
i orden que tot el moixó
fagi l'organització
pel treball tan encertat.

Nombra hereu universal
de la resta dels meus bens
tant dels futurs com presents
als Amics per condició
que l'any qui vé aquest dia
amb salut, pau i alegria
poguem fer una altra edició.

I firm devant el Notari
sa darrera voluntat
testimonis han estat
es Batle i es Secretari.

I jo es Notari Moranta
cumplint la legalitat
don fe que estat redactat
el testament escoltat
el dia i mes indicat
en aquesta vila Santa.

Moltes Gracies.

COL·LABORACIO

EL BILLET DE PANADES

El Manament de la Santa Mare Església que mana "confessar i combregar per Pasqua florida", era complert escrupolosament pels nostres avantpassats, inclús els manco piadosos. I el que no "sortia de la Parròquia", (així era designat el confessar i combregar per Pasqua) era considerat com un pecador públic.

Segons informació que em facilità el Rector vell, Mossèn Bartomeu Bauçà, era l'any 1917 quan s'establí el "billet" acreditatiu d'haver complert aquest precepte de l'Església.

El penitent, o pecador, era ajudat pel confessor, ja que la falta de costum -i el fet de que molts sols confessassen "una volta l'any- ho feien una tasca prou penosa.

El penitent una vegada haver fet bugada, netejada l'ànima, recollia del confés el billet que l'hi servia com a justificant, l'homo davant la dona i els fills davant els pares. Billet que l'endemà era presentat per l'interessat a la sacristia i quedava anotat que aquell feligrès havia complert amb aquest precepte.

A Sant Joan, els encarregats "d'apuntar" disn la sacristia els que havien pres billet, eren el Senyor Jordi i Don Melción, que guanyaven 10 reals cada diumenge per apuntar, 10 reals que les pagava el Rector Mas.

A poc a poc es va anant perdent aquesta costum, perquè per altra banda es podia anar a confessar fora de la parròquia a Ciutat o un poble veïnat, cosa que feia més d'un.

Era dins la dècada dels anys 50, quan es perdé del tot aquesta costum obligatoria.

Don Bartomeu, me contà que quan va anar a Capdellà de

Vicari, va trobar una sèrie de plaquetes amb la relació dels que havien sortit de la Parròquia i una altre relació dels que no havien complert. -Ho vaig cremar tot- me digué don Bartomeu, perquè vaig considerar que allò no havia de quedar a l'arxui.

El billet de "Pasqua", de "ses panades", "d'es mé", "d'es xot", amb totes aquests noms era conegut, duia unes sigles o abreviacions:

s.l.d.c.

que corresponen a l'abreviació "sap la doctrina cristiana", que era traduït burlescament per, "se l'hi ha donat carabassa".

Del billet, es capellans en diuen un bon control, ja que molts l'haurien pagat a un bon preu, si l'haguessin pogut obtenir sense necessitat de passar pel confessor.

Mossèn Bartomeu me contà, que l'escola de Capdellà, que era un home que li agradaven molt les copes, hi feia el seu "estraperlo", canviant es billet per una copa, i en donava a tots, fins que va esser descobert.

Miquel Florit Huguet

HOSPITAL FAMILIAR

les dents són formacions dures localitzades dins la boca de l'home i de molts d'altres vertebrats que serveixen per tallar i triturar els aliments. En les dents es distingeix una part arerrada a la mandíbula, anomenada arrel, i una altra visible a l'exterior, anomenada corona; entre les dues existeix el coll, envoltat per la mucosa de la genyiva. La cavitat de la mandíbula en la que s'aferran les dents se denomina alveol.

les peces dentàries estan formades per quatre classes de teixits. El més extern, l'esmalt, és de color blanc i recobreix la corona de les dents. L'esmalt és el material més dur de l'organisme; està constituït en quasi la seva totalitat per una substància mineral, el fosfat de calci cristal·litzat. Davall de l'esmalt i formant el cos de les dents es troba el marfil o dentina, teixit groguenc de tipus ossi, encara que està més mineralitzat i és més dur que els ossos. La popa dentària forma la part central de les dents; conté vasos sanguinis i terminacions nervioses, conferint vitalitat a les peces dentàries. L'arrel de les dents està recoberta pel ciment, un teixit de tipus ossi.

La dentadura completa del ésser adult complet consta de 32 dents. Segons la seva forma i situació en la mandíbula, les dents es divideixen en incisius (quatre a cada mandíbula) premolars (quatre a cada mandíbula) i molars (sis a cada mandíbula). Els incisius tenen una sola arrel i la seva corona és tallant, estan situats anteriorment en la mandíbula i actuen com a ganivets tallant els aliments. Les canines tenen també una sola arrel i la seva corona adopta la forma d'un con; s'utilitzen per desfer els aliments en petites porcions. Les premolars tenen una o dues arrels i una corona amb dos tubercles. Les molars, posseeixen tres arrels i una corona aplanada amb quatre tubercles. Les premolars

i molars serveixen per triturar i moldre els aliments.

PRINCIPALS ENFERMETATS I DEFECTES DE LES DENTS.

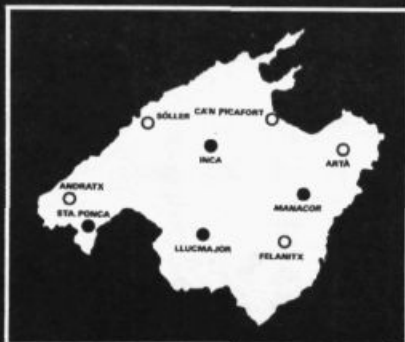
Càries dental.

La càries és l'enfermetat més comú de les dents. Consisteix en la destrucció dels teixits dentaris a causa de l'acció de substàncies àcides produïdes per la fermentació bacteriana dels sucres i del midó presents en els restes dels aliments. El tractament es basa en l'eliminació de la zona de la dent afectada i l'oclusió de l'orifici amb un empast. Paradontosi.

Reben aquest nom les enfermetats de les genyives i demés teixits que envolten les dents. La més freqüent és la gingivitis, caracteritzada per la inflamació de les genyives. La causa més comú de gingivitis és la formació de sarro en la zona de contacte de la dent amb la genyiva, junt amb l'acció de certes bacteries de la boca. El tractament consisteix essencialment en l'eliminació del sarro i en una escrupulosa higiene bucal. Si la gingivitis no se trata, pot produir-se una periodontitis, que és una infecció que ademés de a la genyiva, afecta als alvèols i demés teixits que fixen les dents. Degut a la infecció, entre la dent i la genyiva es formen bosses de pus, pel qual aquesta enfermetat es denomina també piorrea. El tractament de la periodontitis és generalment quirúrgic, eliminant-se mitjançant ell mateix les bosses de pus.

EMERGÈNCIES PART FORANA

Servei de Bombers
del Consell Insular de Mallorca

- Parc principal
- Parc auxiliar

**amb la meitat
de números
l'ajudem
en la meitat
de temps**

**ACCIDENTS
INUNDACIONS
RESCATS
INCENDIS**

**CONSELL INSULAR
DE MALLORCA**

HISTORIA DE MALLORCA

flanquejat per tres torres quadrades, entre les quals sobresurt la Torre de l'Àngel, destruïda per un llamp i novament restaurada, coronada per la figura de l'arcàngel Sant Gabriel.

El Castell de Bellver, construït durant la primera dècada del segle XIV, és l'únic de planta circular de l'Espanya medieval, flanquejat per tres torres semicirculars i unit per un passadís sobre un arc de pedra a una gran torre circular -la Torre de l'Homenatge-, que antigament restava aïllada del cos de l'edifici, amb el qual només es podia comunicar per un pont llevadís.

Gaudeix d'un pati d'armes interior, també circular, rodejat de dos portics superposats. El de la planta baixa, cobert per un sostre, té arcades de mig punt; el de la planta superior, cobert per un sostre, té arcades de mig punt; el de la planta superior, tapat de voltes ogivals, té els arcs apuntats, entre els quals es dibuixen triangles corbats, plens i buidats d'un trevol alternativament.

Al llarg del segle XIII i principis del segle XIV, s'aixecaren en llocs previament fortificats pels musulmans, tres castells -el d'Alaró, el de Sauteri (Felanitx) i el del Rei

(Pollença)- destinats a la vigilància i seguretat de les costes, i a protegir la població civil. Els principis constructius que se seguiren eren ja arcaics dins Europa.

-La Pintura gòtica.

La pintura mallorquina de l'època del Regne Privatiu ofereix una mescla d'elements romànics i novetats gòtiques provinents de França. Un exemple n'és el retaule de Sant Bernat, provinent de la capella dels templers, on figuren el sant protector d'aquells monjos guerrers i escenes de la seva vida. Com que no sabe el nom de l'autor, se'l sol coneixer com a "Mestre de la Conquesta". Al mateix pintor s'ha atribuït el retaule de Santa Ursula, descobert al convent dels franciscans de Ciutat. En aquest mateix estil, Francesc Cavaller decora les estances de l'almudaina.

La influència de l'escola italiana de Siena va subsistir després de la francesa, dins aquesta orientació troban un retaule procedent del convent de Santa Clara amb escenes de la Passió, i les retaules de Santa Quiteria i de Santa Eulàlia, obres de Joan Loert, conegut també com a "Mestre dels Privilegis", perquè fou el que il·lustra el "Llibre dels Privilegis dels Reis de Mallorca".

HISTORIA DE MALLORCA

-La seu de Mallorca.

Encara que se sol dir que el rei En Jaume fou l'impulsor de la catedral mallorquina, en realitat l'actual edifici no es comença fins al segle XIV, per la capella de la Trinitat, destinada a acollir les despulles del primer sobirà independent.

L'obra s'anira acabant, a poc a poc, durant els segles XV i XVI; d'aquesta manera el programa inicial fou sensiblement modificat. Es creu que el primer arquitecte va ser Ponç Descoll. Durant la segona meitat del segle XIV, s'encarregà de la direcció el mallorquí Jaume Mates i, més endavant, un altre mallorquí il·lustre, Guillem Sagrera. Pere Morey esculpí el portal del Mirador, en el qual Guillem Sagrera col·labora cisellant les figures dels apostols Pere i Pau.

En el segle XIX, seguint les directrius de l'anomenat estil neogòtic, es reconstruí la façana principal i se'n modificaren les torres. Ja en el segle XX, l'arquitecte català Antoni Gaudí feu diverses reformes a l'interior: va canviar el Cor de lloc i introduí una decoració d'estil modernista.

Algunes importants característiques de la Seu són les següents:

La lluminositat, que prové

del gran roseto central i dels finestrals.

Les dimensions -les seves naus son les mes espaioses de l'art gòtic-,conseguides amb la menor quantitat del materials possible.

L'aspecte exterior, puix, a causa de l'especial disposició dels contraforts, s'ha comparat amb un immens orgue de pedra.

-El gòtic civil: residències reials i castells roquers.

Els monarques mallorquins fomentaren la construcció de palaus, aprofitant sovint l'existència de construccions musulmanes destinades al mateix fi.

De les residències reials de la part forana, a penes queden vestigis: el palau de Valldemossa ha desaparegut, el de Sineu ha sofert múltiples transformacions, del de Manacor només resta una torre, i del castell del Teix subsisteixen ben pocs elements arquitectònics.

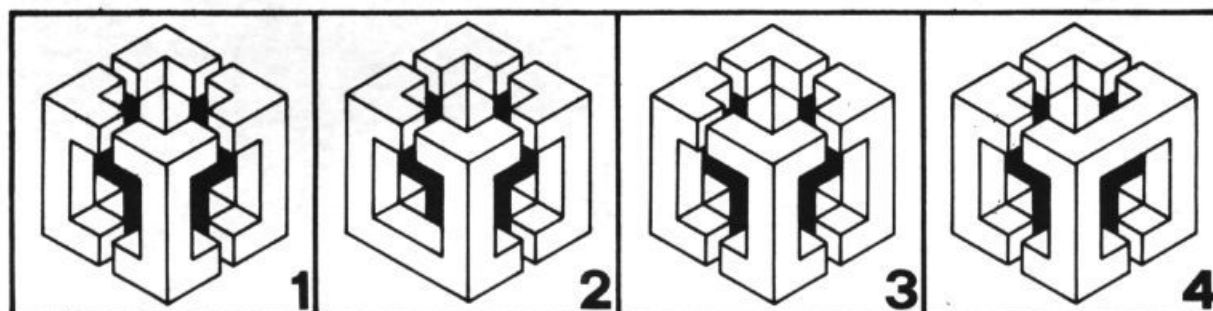
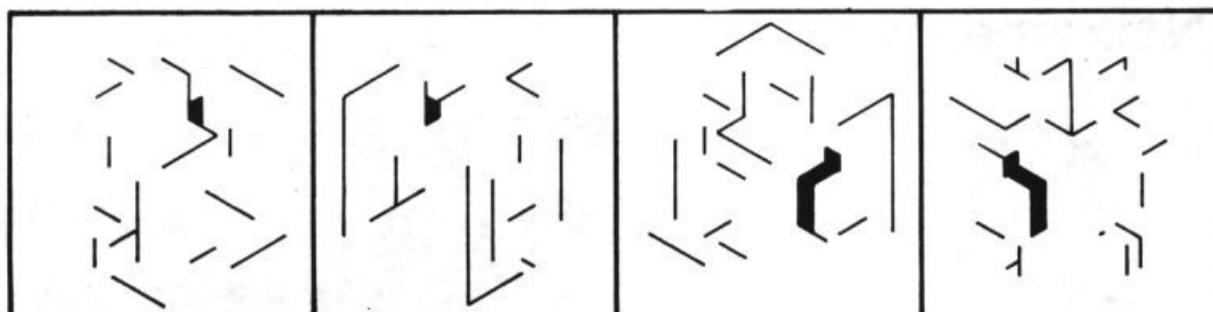
Contràriament, a Ciutat sobreviuen dues mostres importants de l'activitat constructora dels sobirans de Mallorca: el palau-fortalesa de l'almudaina i el castell de Bellver.

El Palau de l'Almudaina fou bastit a principis del segle XIV sobre l'antiga residència dels walís, adaptada a les exigències de la cort cristiana. Té una estructura rectangular,

TEMPS D'ESPLAI

CAPACITAT VISUAL

-Si superposam les 4 figures superiors ¿Quins dels 4 inferiors ens donarà?

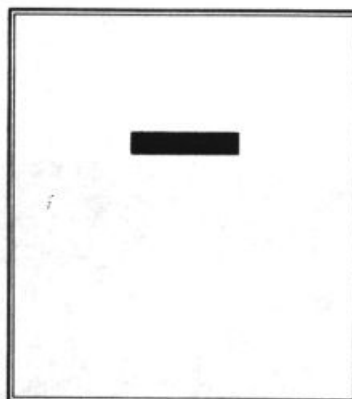

PROBLEMES MATEMÀTICS

	+		-		=7
+	■	+	■	+	■
	x	4	:		=4
+	■	-	■	+	■
	x		+		=3
=9	■	=5	■	=8	■

	x		-		=5
:	■	-	■	x	■
	+	0	+		=6
x	■	+	■	:	■
	x		-		=0
=6	■	=3	■	=1	■

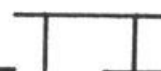
JEROGLIFICS

Què vol
aquest direc-
tor?

Què te va dir?

AQUEST POBLE

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Aina Moratinos Moragues,
Filla de Francesc-Xavier i Angela,
Va neixer a Sant Joan, Dia 29 de
Gener de 1.990.

Margalida Catalá Mas,
Filla de Mateu i Margalida,
Va neixer a Sant Joan, Dia 14 de
febrer de 1.990.

Casaments

Gonçal Adam Martinez, de Palma, amb
Antonia Company Monrroig, de Sant
Joan. Dia 20 de Gener de 1.990 a
Sant Joan

**La llengua
feina
de tots**

SANT JOAN

REVISTA SANT JOAN

Nº **ABRIL I MAIG 229**

EDITA: Centre Cultural de Sant Joan.

PRESIDENT. Nino Company Perez.

ADREÇA: Bellavista,13

DEPOSIT LEGAL. 2-1.979.

IMPRIMEIX EDICION MANACOR

Carretera de Palma-Arta

Telf. 552408 Manacor.

EQUIP DE REDACCIO

DIRECCIO. Nino Company Perez.

REDACTORS. Col·lectiu "el Redactors"

MONTATGE. Els mateixos.

SUMARI.

- ..Sant Joan
- ..Editorial.
- ..De per la Vila.
- ..Poesia,Certamen Poetic.
- ..Hospital Familiar.
- ..Es Garatge.
- ..Ajuntament.
- ..Historia de Mallorca.
- ..Col·laboració.
- ..Esports.
- ..Temps d'esplai.

COL.LABORADORS

Carlos Costa i Salom

Toni Bauçà i Mates

Maria Company i Nicolau

Francisca Barceló i Costa

Magdalena Rebassa i Riera

Pep Gayà i Rotger

Joan Jaume i Nigorra

Miguel Florit i Huguet

Mateu Barceló i Mates

Arnau Mates i Dalmau

NOTA: Els articles públicats, en aquesta revista expresen unicament l'opinió dels propis autors.

Totes aquelles persones que vulguin suscriur-se a la **Revista Sant Joan** que passin pel local social del Centre Cultural el horabaixes de les 6'30 a les 20'30 o bé ho manifestin per escrit al Centre Cultural de Sant Joan C/ Bellavista nº13 07240 Sant Joan.

Es prega a tots els qui vulguin col·laborar amb aquesta revista Sant Joan que facin de veure algú de l'equip de col·laboradors, ja l'advertim sera molt ben arribat, tots aquells que vulguin publicar publicitat poden contactar amb nosaltres. Tlf.526410.

GRACIES.

TEMPS D'ESPLAI

JOC DELS ERRORS (Trobar els 7 errors)

JEROGLIFIC

Quin exercici fas?

PROBLEMA MATEMATIC

	:		+		=8
+	■	×	■	+	■
	+	4	:		=3
-	■	×	■	:	■
	-		+		=8
=2	■	=8	■	=5	■

